

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/151/2019
Identifikačné číslo spisu: 5714206227
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5714206227.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcov 1/ Y. Y. Q., bytom V. W. M. XX, 2/ X. Q., bytom Y., R.. V. XX, 3/ T.. R. Q., bytom F., V. XX, zastúpených JUDr. Jozefom Pliešovským, advokátom so sídlom v Martine, Kukučínova 1, proti žalovaným 1/ T.. Y. R., bytom F., V. XX, 2/ U. T., bytom F., V. XX, zastúpeným Advokátskou kanceláriou Hanáček & Hanáčková, s.r.o., v mene ktorej konajú JUDr. Darina Hanáčková a Mgr. Martin Hanáček, advokáti so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 41, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9 C 116/2014, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. januára 2019 sp. zn. 6 Co 72/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovia 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 27. septembra 2017 č.k. 9 C 116/2014-405 uložil žalovanej v rade 1/ a žalovanému v rade 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v rade 1/ a žalobkyni v rade 2/ po 564,- € a žalobkyni v rade 3/ sumu 805,- €, spolu s 5,25 % úrokom z omeškania ročne od 09.02.2014 do zaplatenia (výrok I.). Žalovanej v rade 1/ a žalovanému v rade 2/ súd uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v rade 1/ a žalobkyni v rade 2/ po 762,- € a žalobkyni v rade 3/ sumu 1.089,- €, spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 16.01.2016 do zaplatenia (výrok II.). Vo zvyšku uplatneného nároku na úroky z omeškania súd žalobu zamietol (výrok III.). Vo zvyšku ďalej uplatneného nároku súd konanie zastavil (výrok IV.). Žalobcom proti žalovaným súd náhradu trov konania nepriznal (výrok V.).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 3/ (ďalej len „žalobcov“) a žalovaných 1/ a 2/ (ďalej len „žalovaných“) v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. týkajúcich sa veci samej a vo výroku V. o trovách prvoinštančného konania, vo zvyšnej časti (výroky III. a IV.) ponechal prvoinštančný rozsudok nedotknutý a sporovým stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku po preskúmaní námietok

odvolateľov sa vo všetkých rozhodujúcich otázkach stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). V podstatnom uviedol, že medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalovaní v rozhodnom období užívali pozemky žalobcov bez právneho dôvodu, bez riadne uzavretej nájmovej zmluvy alebo iného právneho titulu, ktorý by ich k užívaniu sporných pozemkov oprávňoval. Spornou bola výška získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných, pri určení ktorej je nutné považovať sporné pozemky za pozemky stavebné a nie za pozemky, ktoré sú určené na poľnohospodárske účely, čiže na poľnohospodársku výrobu. Za pomoci znalca (jeho odborného vyjadrenia) bolo určené obvyklé nájmomné za užívanie týchto pozemkov, ako pozemkov stavebných.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“). Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pretože súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Namietali, že pri znaleckom dokazovaní bol použitý nesprávny predpis a odvolací súd neprihliadol na žalovanými predložený znalecký posudok z 10. októbra 2017, že nižšie súdy zamietli ich návrhy na ďalšie dokazovanie a rozhodnutie súdu o trovách konania. Vzhľadom na uvedené žiadali rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne žiadali odvolací rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že ho považujú za nedôvodné a žiadali dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť. V podstatnom uviedli, že odvolací súd prejedlikoval, že predmetné pozemky pod stavbami je nutné považovať za stavebné a nie za pozemky, ktoré sú určené na poľnohospodárske účely. Žalovaní mali niekoľko rokov na to, aby spochybnili závery znalca Ing. Agricolu a znalca určeného súdom Ing. Veselku, čo v priebehu konania neučinili. Rozhodnutie o trovách konania je v podstate v prospech žalovaných, takže strana žalobcov nerozumie dovolanie v tejto časti.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenými osobami (§ 424 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 447 písm. c/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania dovolateľa popri všeobecnej námietke o porušení ich práva na spravodlivý proces označili za zmätočnosťnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nesprávne zistenie skutkového stavu, nesprávne vykonaný znalecký dôkaz a nesprávne vyhodnotenie

dôkazov. V tejto súvislosti namietali, že nižšie súdy nemali vychádzať z charakteru predmetných pozemkov, ako pozemkov stavebných, ale podľa ich názoru išlo o pozemky určené na poľnohospodárske účely. Práve v tejto spojitosti potom znalci vychádzali podľa ich názoru z nesprávnych právnych predpisov. Je pritom nesporné, že otázka určenia charakteru predmetných pozemkov, ako pozemkov stavebných bola pre samotné rozhodnutie kľúčovou a nižšie súdy k tomuto záveru dospeli na základe skutkových zistení súdov, ktoré vykonaným dokazovaním zistili, že uvedené pozemky sa nachádzali na území určenom pre individuálnu bytovú výstavbu, teda pre zastavanie rodinnými domami, resp. že uvedené pozemky sú podľa územného plánu obce Košťany nad Turcom určené na individuálnu bytovú výstavbu. Podľa názoru dovolacieho súdu však len tvrdenia o nesprávne zistenom skutkovom stave nezakladajú bez ďalšieho vadu vyplývajúcu z § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd je totiž v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (ale i súd prvej inštancie, keďže odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil prvostupňový rozsudok, pozn.). Námietku dovolateľov o porušení ich práva na spravodlivý proces preto nemožno v tejto časti považovať za dôvodnú, čo zakladá dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť v zmysle § 447 písm. c/ CSP. Okrem toho voči odôvodneniu dovolania možno mať výhrady aj z hľadiska § 428 CSP, keďže nesprávne hodnotenie dôkazov a nesprávne skutkové zistenia ani nie sú dovolacími dôvodmi v zmysle § 420 a § 421 CSP. Táto skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie dovolania aj podľa § 447 písm. d/ CSP.

11. Pokiaľ žalovaní v podanom dovolaní namietali, že odvolací súd neprihliadol na nimi predložený znalecký posudok z 10. októbra 2017 (bod 3), platí jednak uvedené v predchádzajúcom bode, t.j. že znalecké dôkazy boli (len) sekundárneho významu, primárnym bolo určenie, či ide o pozemky stavebné, resp. určené na poľnohospodárske účely a jednak sa s touto námietkou odvolací súd primerane a dostatočne vysporiadal vo svojom odôvodnení. V tejto súvislosti uviedol, že „[s]kutočnosť a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (výnimky formuluje ust. § 366 CSP). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvoinštančnom konaní neboli produkované ... [ž]alovaní mali dostatočný časový priestor, aby mohli uplatniť prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Pokiaľ okresný súd na pojednávaní uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené, skutočnosti a dôkazy, ktoré žalovaní neuplatnili v konaní pred súdom prvej inštancie, nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (§ 366 CSP), z ktorého dôvodu nebolo možné prihliadať na znalecký posudok č. 17/2017 vypracovaný znalcom Ing. Darinou Kalabusovou“ (súd prvej inštancie rozhodol 27.9.2017, pričom žalovaní predložili ich znalecký posudok, ktorý bol vypracovaný 10.10.2017, pozn.). Odvolacím súdom uvedené vyplýva tiež z obsahu samotného súdneho spisu, najmä z obsahu zápisnice o pojednávaní z 27. septembra 2017.

12. Pokiaľ žalovaní v dovolaní namietali aj rozhodnutie o trovách konania, platí (okrem iného, pozn.), že v zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (pozri publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania v tomto ohľade preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

13. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovaných aj v ostatných častiach (bod 11 a 12) podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.